

Het Koersdocument Energieneutraliteit

Voorzitter,

Voordat ik inhoudelijk in ga op de opmerkingen zoals die door verschillende fracties zijn gemaakt, loop ik graag nog even bij drie onderwerpen langs:

1 De visie en ambitie achter het Koersdocument

En dan met name Toekomstvisie, Bestuursakkoord en Perspectiefnota als kader-stellende documenten.

2 De rollen van de gemeente Brummen

Dan hebben we het over het voorliggende document:

Het Koersdocument Energieneutraliteit 2030
als de basis voor lokaal beleid.

3 De uitwerking van het stappenplan

Dat bestaat uit de verdere verfijning in een uitvoeringsagenda.

De uitwerking van het actieplan met de stakeholders zoals die in het Koersdocument zijn gepresenteerd.

Nog even vooraf:

In het forum is door meerdere sprekers , maar ook vanuit diverse fracties, aangegeven dat het Koersdocument niet compleet is.

En dat klopt.....

Als we het hebben over duurzaamheid of energieneutraliteit in brede zin, dan mist er nogal wat.....

Veel onderwerpen staan er gewoonweg niet in:

- Niets over klimaatverandering
- Niets over CO2
- Niets over klimaatadaptatie
- Niets over circulaire economie
- Zelfs het lokale brandstofverbruik wordt er niet in meegenomen

De vraag is: wat staat er dan wel in?

Daar kunnen we kort over zijn:

Er ligt een Koersdocument waarin onverkort wordt vastgehouden aan het voornemen om binnen de geformuleerde kaders in het jaar 2030 lokaal energie neutraal te zijn.

Wat is dan Energieneutraal? In het Koersdocument gaan we uit van:

het verbruik van energie (voor elektriciteit en warmte), dat zich binnen één kalenderjaar ook weer opwekt met duurzame energiebronnen

En dat is en blijft, een gigantische ambitie en dito uitdaging

En ja, er ontbreken op het niveau van uitvoering nog goede en bruikbare voorbeelden.

En ja, is er nog veel te ontdekken en te formuleren.

Ook die voorbeelden kwamen in het forum voorbij:

- Prijsvragen in de woningbouw
- Planmatige aanpak van daken van agrarische bedrijven

Ook in die zin is het koersdocument dus niet volledig.

En toch wordt met dit document. Met deze formulering van beleid op basis van toekomstvisie, bestuursakkoord en perspectiefnota, een uiterst belangrijke stap gezet...

En het college wil u graag meenemen in dat perspectief.

Maar laten we beginnen met het vertrekpunt: **De Toekomstvisie**

De Toekomstvisie “Innoveren met oude waarden” beschrijft de ambitie om als gemeente energie-neutraal te zijn in 2030.

En eerlijk gezegd, daar blijft het een beetje bij.

Er is nog geen beleid. Wat er wel staat is:

Dat zolang technologische ontwikkelingen uitblijven, systemen die bijdragen aan duurzame energiewinning en die rendabel zijn, belangrijker zijn dan de visuele gevolgen voor het landschap.

Daarbij kun je bijvoorbeeld aan windmolens of zonneparken denken.

Maar de vraag is of je bij de bouw van dergelijke installaties voldoende hebt aan zo'n uitspraak.

Vervolgens is er het **bestuursakkoord**

Daarin wordt de ambitie herhaald en afgesproken om tot een stappenplan te komen. In de motie bij de behandeling van de begroting wordt het college daar nog eens nadrukkelijk toe opgeroepen.

En tot slot is daar de **Perspectiefnota** waarin focus en grondhouding op basis van een kerntaken-discussie zijn bepaald.

Waarin expliciet staat dat Energieneutraliteit geen focus gebied is en even expliciet wordt gemeld dat duurzaamheid opgenomen moet worden in de grondhouding van onze gemeentelijke organisatie,

En nu ligt daar het **Koersdocument Energieneutraliteit 2030**.

En voorzitter, u zult het mij niet kwalijk nemen dat naar de stellige overtuiging van het college dit document volledig in lijn ligt met het fundament van zowel

Toekomstvisie, Bestuursakkoord als Perspectiefnota.

Is daarmee het verhaal af?

Vanzelfsprekend niet!

Maar er ligt wel een veelbelovende agenda.

Onderbouwd, met een brede verkenning van wat de gemeente, maar vooral de lokale samenleving dat aan rijk potentieel voor handen heeft. Kortom, een perspectief op een daadwerkelijk energie neutrale gemeente in 2030.

Ik wil u graag nog even meenemen in het werk dat is verricht om bij dit punt te komen.

Zoals gezegd, Toekomstvisie, Bestuursakkoord en Perspectiefnota vragen om een herdefinitie van rollen en uitgangspunten.

Dat is dus meer dan onze opdracht voor 2030.

Want op zich is het vasthouden aan dat jaar al heel bijzonder.

Want daar waar bijvoorbeeld de provincie kiest voor het jaar 2050, houden wij vast aan 2030.

En terecht, want juist in die ambitie schuilt de kracht van de opgave.

Maar een herdefinitie van rollen en opdrachten houdt ook in:

- wat is de visie op onze rol als lokale overheid
- wat is onze invloed
- wat is onze inzet
- wat betekent het niet hebben van een focus in de Perspectiefnota?
- wat betekent dat voor onze agenda, onze afspraken en pijlpalen?
- en tot slot wat betekent dat voor de projecten die we onder handen hebben?

Wat betekent dat allemaal? En vooral: Wat levert het op?

Vooralsnog biedt het gemeente Brummen twee cruciale rollen:

Die van de **verbindende overheid**

En die van de **voorbeeldige overheid**.

Om te beginnen met de rol verbindende overheid:

Daarin zoekt de gemeente als lokaal bestuur, maar zeker ook als bevoegd gezag, de samenwerking met alle mogelijke partijen om al hun mogelijkheden en hun potentieel volledig waar te maken.

Wij hebben gesproken met:

Brummen Energie

De beide woningstichtingen

De Industriekern Eerbeek Loenen

DS Smith en Mayr Melnhoff

De Omgevingsdienst Veluwe IJssel

Alliander

De beide ondernemersverenigingen in Eerbeek en Brummen.

De Regio Stedendriehoek

Aan al die partijen zijn dezelfde vier vragen voorgelegd:

Welke ontwikkelingen zijn er binnen de organisaties op het gebied van duurzame energie?

Welke uitdagingen, kansen en belemmeringen zien de stakeholders?

Waarom is nog behoefte, c.q. aan welke randvoorwaarden moet voldaan worden om uw duurzaamheidsprojecten/-activiteiten van de grond te krijgen?

Wat verwacht u van de gemeente Brummen? Welke rol moeten wij pakken?

Het resultaat van al die gesprekken ligt voor u.

En het college heeft de vaste overtuiging dat de opbrengst dermate groot is, dat het belofte van een energieneutraal Brummen daadwerkelijk dichterbij brengt.

U heeft ze vast allemaal gelezen,
Maar ik kan het nalaten er toch een paar aan te halen:

Het project IJsselwind van Brummen Energie.

Zon op scholen.

Het gesprek over de inzet van restwarmte met Industrie en Alliander

De opdracht van de Omgevingsdienst om bedrijven te handhaven op duurzame investeringen in het kader van de wet milieubeheer.

De Energiecoaches en de doelen van de woningstichtingen.

De mogelijkheid van zonnepanelen op de daken van de Eerbeekse bedrijven.

Er ligt genoeg materiaal om direct mee aan de slag te gaan.

Maar wel vanuit de goede rol.

En dat betekent dat het niet de plannen van de gemeente Brummen zijn, maar de plannen van de samenleving.

En dat wij daar een rol in hebben staat buiten kijf, maar de energie komt vooral van buiten.

Wij gaan in gesprek en blazen het vuurtje aan!

Dan een korte toelichting op de tweede cruciale rol, die van

voorbeeldige overheid:

Die voorbeeldige overheid vinden we ook terug in onze grondhouding.

Bij die grondhouding heeft de raad uitgebreid stil gestaan.

Hij geeft weer hoe we als organisatie de samenleving tegemoet willen treden. Een goede zaak.

Maar zoals u kunt lezen in het Koersdocument, kan de grondhouding ook heel veel betekenen voor onze inzet.

Als voorbeeldige overheid.

Bijvoorbeeld bij de inkoop van energie,
mobiliteit,
of het aanleggen van verlichting
of openbare ruimte.

Dat zijn slagen die voor een deel al op de agenda staan en voor een deel nog niet.

Maar dat vraagt op zijn minst goede voorbereiding en goed collegiaal overleg.

Als ik een voorbeeld mag geven uit mijn eigen portefeuille, maatschappelijk vastgoed,

Daarvan moet ik constateren dat wij geen beeld, althans geen volledig beeld hebben van de energiestatistiek van ons eigen vastgoed.

Dat kan dus veel beter.

Zeker als je bedrijven gaat controleren op hun investeringen in energieneutraliteit.

Dan zal je op zijn minst een voorbeeldige overheid moeten zijn.

En tot slot. Hoe staat het dan met de financiën?

Met de inzet van middelen.

De gemeente Brummen beschikt, zeker in het licht van de opgave, over een bescheiden bestemmingsreserve Duurzaamheid van zo'n 75.000 euro.

De vraag of dat voldoende is kunnen voor wat betreft de Verbindende Overheid op dit moment gewoon met ja beantwoorden.

Het is voldoende om met de samenleving aan de gang te gaan.

In ieder geval voor dit moment.

Als het gaat om de voorbeeldige overheid, dan zijn er ook voldoende middelen voorhanden.

De vraag bij de voorbeeldige overheid is eerder: waar beginnen we?

Daar zal zeker nog een verdieping in moeten worden aangebracht.

Voorzitter, Hoe nu verder?

Hoe is de doorontwikkeling van ons Stappenplan?

Wie met enige afstand kijkt naar het traject wat we gelopen hebben van Toekomstvisie naar Koersdocument, ziet dat er een aantal belangrijke stappen zijn gezet.

We hebben de overgrote meerderheid van onze partners in beeld.

We kennen elkaars ambities en mogelijkheden.

We hebben een agenda van mogelijke initiatieven en projecten.

En hoewel dat een geweldig resultaat is, moeten we daar zeker niet te lang bij stil staan.

Want, die constatering doe ik samen met uw raad, we zijn er nog niet,

Maar er is wel opnieuw een afstand tussen droom en daad overbrugd en we kunnen daadwerkelijk aan de slag.

Sterker, we zijn al aan de slag.

Eventueel toevoegen

Als voorbeeld. Stort Doonweg . Een project waarbij Industriewater Eerbeek, de provincie Gelderland en Brummen Energie betrokken zijn. Zoals u weet hebben we het project met succes op de agenda van de Crisis- en Herstelwet kunnen brengen.

In antwoorden op Kamervragen hierover noemt de minister Schultz van Haegen het een project dat tot voorbeeld kan dienen voor al die andere plekken in Nederland waar de inzet van zonnepanelen een bijdrage kan leveren aan duurzame oplossingen. Bovendien kan in haar ogen het project een bijdrage leveren aan de productie, verkoop en installatie van de zonnepanelen en daarmee ook een bijdrage aan de werkgelegenheid. Het levert daarmee ook nog een bijdrage aan de concurrentie positie. Daarnaast meldt zij dat als de testen positief zijn er in Europa 10.000 ha aan stortplaatsen in aanmerking komen voor dit product. Tot zover de minister.

Nu staan we aan de vooravond van die grootschalige proefopstelling. Een nieuwe stap in traject dat er toe kan leiden dat er straks een vermogen wordt opgewekt dat gelijk staat aan 1300 huishoudens (een flinke windmolen) en dat er op een volstrekt innovatieve manier wordt voldaan aan het stortbesluit.

Maar..... het is ook een traject dat zich vijf jaar voort-tijgert naar een haalbare uitkomst. Met vallen en opstaan en veel creativiteit komen we stap voor stap bij een mogelijke oplossing.

Ik kan u vertellen, hoewel we trots zijn op de resultaten tot nu toe, een voorbeeld voor het land, zijn we vooral trots op de partners die het doen.

Het is de samenleving die aan de slag gaat. Dat maakt onze rol niet minder relevant. En ook daar zijn we natuurlijk trots op.

Met langszij trekken en houden van de provincie, met het aandragen van de crisis- en herstelwet, het meedenken in het bestemmingsplan de inzet van communicatie en het wijzen het meewerken aan het verkrijgen van een provinciale subsidie.

Vervullen we samen een essentiële rol een bijzonder proces.